

Rozsah práce: 127 stran textu, 22 tabulek, 16 grafů a 31 obrázků v textové části, v seznamu literatury je uvedeno 89 citací

Vývoj vnitřního uspořádání měst prochází ve vyspělých zemích v posledních desetiletích poměrně složitým vývojem s často protichůdnými tendencemi. Ve vazbě na rozmístění obyvatelstva se v první řadě jedná o prolínání koncentračních a dekoncentračních procesů spojených s různými vývojovými fázemi urbánních prostorů (viz např. suburbanizace, counterurbanizace, gentrifikace apod.). Předložená diplomová práce Kláry Šustrové zaměřená na sledování vnitroměstské migrace představuje významný přínos k poznání uvedených procesů.

Hodnocená práce je z hlediska zpracovaných dat do značné míry originální, neboť primární údaje o stěhování mezi urbanistickými obvody Prahy v takovémto rozsahu byly zpracovány naposledy před deseti lety v diplomové práci Ondřeje Špačka. Autorka nás v úvodní části seznamuje s teoretickými přístupy ke studiu migrace se zvláštním zřetelem na typ migrace vnitroměstské. Tato problematika je vhodně propojena s teoretickými koncepty vnitřní diferenciací měst a obecnými rysy vývoje sídelních systémů. Jádrem práce tvoří analýza rozsáhlého souboru dat o migračním chování obyvatel Prahy v rozmezí let 1992–95 a 2003–06. Za pomoci základních migračních ukazatelů jsou popsány hlavní změny, ke kterým v migraci v rámci Prahy došlo ve sledovaném období.

Přínosem předložené práce jsou především základní informace o vnitroměstské migraci v Praze získané zpracováním rozsáhlého souboru dat. Práce má popisně analytický charakter. Autorka bohužel již ve vstupní kapitole při vymezování cílů práce použila na jedné stránce pětkrát slovní spojení „cílem práce je popsat...“. Veškeré zjištěné informace o vnitroměstské migraci jsou autorkou pouze komentovány na základě jejich znalostí literatury publikované k danému tématu. Chybí pokus o kvantifikaci vlivu různých faktorů na zjištěný/popisovaný stav. Výhrady je možné mít k určitému rozporu mezi názvem práce a jejím vlastním obsahem. Většina analytické části je věnována celkové migrační bilanci (tedy i mimopražské migraci) různě vymezených územních jednotek Prahy. Vlastní vnitroměstská migrace, resp. migrační proudy uvnitř města jsou charakterizovány pouze na několika závěrečných stránkách. Nabízelo se například i zajímavé srovnání vnitroměstské a

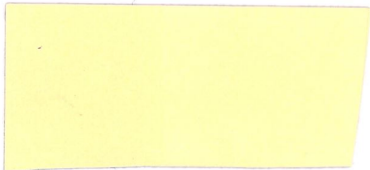
meziměstské migrace a to jak z hlediska objemu, tak struktury. Nakonec strukturálním charakteristikám migrace je v analytické části věnována poměrně malá pozornost.

Uvedené výtky koncepčního charakteru jsou jistě diskutní a je právem autora v rámci omezeného rozsahu si stanovit priority sledování. Oprávněnou kritiku však vyvolává nepříliš korektní práce s daty. Zpracovávaná data jsou rozsáhlá a ne vždy kvalitní, jak autorka mnohokrát sama upozorňuje. O to více je při jejich zpracování a publikování třeba dodržovat formální zásady. Každá tabulka musí být „čitelná“, tzn., musí být jasné, o jaká data se jedná. Toho se autorka bohužel opakovaně nedrží a sama se tak dostává do rozporů. Např. na straně 40 a po té i na straně 83 je tvrzeno, že do analýzy jsou zahrnuti pouze čeští státní příslušníci, přesto jsou změny v migrační bilanci na straně 88–9 vysvětlovány změnami v evidenci cizinců. U obrázku 4.11. (str.78) je uvedeno, že se jedná o saldo cizinců, v textu na str. 77 se hovoří o celkové zahraniční migraci. Upřesňující popis tabulek a grafů je často nepřesný nebo vůbec chybí. V tabulkách 5.3 a 5.4 by se součet sald částí Prahy měl rovnat celkovému saldu – bohužel tomu tak není. Údaje v tabulce č. 4 v tabulkové příloze neodpovídají žádné z možností oficiálně publikovaných dat.

Ne zcela zřetelně jsou vysvětleny a následně interpretovány změny v evidenci cizinců. Správně je zdůrazňována zásadní změna v období 2000/01, ale podle mého názoru je naopak přeceňován vliv změn v evidenci v roce 2004, kdy došlo víceméně pouze k přesunutí mezi různými kategoriemi evidence. Není také zcela zřejmé, jakým způsobem byly zvoleny škály u jednotlivých kartogramů. Rozsahy některých intervalů, které zahrnují cca až jednu čtvrtinu sledovaných jednotek, jsou příliš rozsáhlé (např. obr. č. 4.5 a 4.6 na str. 68)

I přes výše uvedené kritické připomínky je potřeba předloženou magisterskou práci Klára Šustrová hodnotit jako přínos ke studiu vnitroměstských migrací. Autorka prokázala dostatečnou odbornou erudici a schopnost samostatné tvůrčí práce. I po formální stránce splňuje práce základní požadavky, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 26.5.2008

Doc. RNDr. Zdeněk Čermák, CSc.